

§ 12 miljøgodkendelse af Stoholmvej 42 7840 Højslev

efter § 12, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug.

Meddelt d. 5. februar 2015

Miljøgodkendelse til udvidelse af malkekvægbesætningen fra 258,16 DE til 365,28 DE indenfor eksisterende bygninger og til opførelse af ensilagesiloer på 4000 m².

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006) og Miljøbeskyttelsesloven (lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010).

Ansøger, ejer af husdyrbrug og ejendom, kontaktperson:

Navn:	Thomas Fruergaard
Adresse:	Stoholmvej 42, 7840 Højslev
Telefon:	20 47 25 26
E-mail:	thomaslandmand@hotmail.com

Bedrift:

Adresse:	Stoholmvej 42, 7840 Højslev
Matr. nr.:	3i Røgind, Kobberup m.fl.
CVR-nummer:	27569641
P-nr.:	1000304810

Konsulent:

Virksomhed:	Miljø og Natur Landbrugsrådgivning
Adresse:	Frellingvej 27, 8560 Kolind
Kontaktperson:	Jakob Altenborg
Telefon:	26 25 97 91

Vigtige datoer:

Ansøgning annonceret	12.11.2014	Offentliggørelsens udløb	03.12.2014
Udkast til godkendelse i partshøring i 6 uger	17.12.2014	6 ugers frist udløb	02.02.2015
Godkendelsen annonceret	05.02.2015	Klagefristen udløber	05.05.2015
Første regelmæssige revurdering	2023		

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

På Stoholmvej 42, 7840 Højslev er der søgt om udvidelse af en bestående malkekvægbesætning fra 258,16 DE til 365,28 DE. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. I forbindelse med udvidelsen opføres nye ensilagesiloer på ca. 4000 m².

Af tidligere afgørelser på ejendommen er en VVM-screening fra Viborg Amt fra 2004.

Oversigt over dyreholdet i nudrift og i ansøgt drift:

Stoholmvej 42					
Besætning nudrift			Besætning ansøgt		
Dyreart	Stk.	DE	Dyreart	Stk.	DE
Malkekøer, tung race	140	189,2	Malkekøer, tung race, EKM 11.500	185	280
Kvier, 6-12 mdr.	35	13,1	Kvier, 6-12 mdr.	40	15
Kvier, 12-27 mdr.	82	45,1	Kvier, 12-27 mdr.	105	57,8
Småkalve, 0-6 mdr.	35	9,5	Småkalve, 0-6 mdr.	40	10,8
Tyrekalve (til 68,4 kg)	70	1,3	Tyrekalve, 40-70 kg	90	1,8
I alt		258,2			365,3

TABEL 1

Kort resume af godkendelsens indhold:

Afstandskrav

Der opføres ingen nye staldbygninger i forbindelse med udvidelsen af besætningen. Der opføres ensilagesiloer på ca. 4000 m². Afstandskrav til forskellige kommuneplanlagte eller lokalplanlagte områder og til nabobeboelse er overholdt. Afstandskravene til særlig følsom natur er også overholdt. Godkendelsen indeholder derfor ingen dispensationer for de afstandskrav der er fastlagt i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Ammoniak og særlig værdifuld natur (NBL § 3, HBL § 7 og Natura 2000)

Ansøgningen overholder det generelle ammoniakkrav.

Anlæg og arealer er placeret i god afstand til ammoniakfølsom natur, og det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke tilstanden af de nærliggende naturområder i negativ retning.

Bilag IV arter

Det vurderes, at potentielle levesteder eller sporadiske opholdssteder for bilag IV arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Lugt, støj, vibrationer, lys og lugt

Geneafstandene for lugt er overholdt til alle områdetyper og til enkeltbolig.

Antal transporter til/fra bedriften pr. år stiger fra 983 til 1079. Det er primært transporter med husdyrgødning og med foder og korn, der vil stige.

Der sker ingen væsentlige ændringer i ansøgt drift indenfor øvrige støjkloder, vibrationer og lys. Samlet set vurderes der ikke at være væsentlige gener forbundet med udvidelsen.

Håndtering/opbevaring af olie, affald, sprøjtemidler og andre kemikalier

Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie, affald, pesticider m.v. sker under hensyntagen til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, således forurening af jord, grundvand og overfladevand begrænses.

Skadedyrsbekæmpelse

Det er vurderet, at der er foretaget de nødvendige tiltag for at begrænse tilstedeværelsen af skadedyr.

Driftskontrol

Af afsnittet om driftskontrol fremgår de vilkår om dokumentation som husdyrbruget skal kunne fremvise for tilsynsmyndigheden for at eftervise, at de øvrige vilkår i godkendelsen er overholdt.

Bedst tilgængelig teknologi (BAT) og renere teknologi

BAT-niveauet for ammoniak kan fastlægges til 2376 kg NH₃-N/år ud fra Miljøstyrelsens retningslinjer for BAT for ansøgninger indkommet efter 10. april 2011. Ansøgningen viser et samlet ammoniaktab på 2354 kg NH₃-N/år ved etablering af spalteskraber i kostalden, og BAT-niveauet er således overholdt.

I malkekvægsindustrien er der generelt ikke driftsikre teknologier, som kan reducere fosforindholdet i husdyrgødningen. Foderoptimeringer er svært håndterbare, da kvægs fordøjelsessystem kan påvirkes af selv mindre ændringer i foderets sammensætning. Dette kan betyde et fald i mælkeydelsen, som er svært at prissætte. Skive Kommune har derfor ikke fastlagt et BAT-niveau for fosfor i denne godkendelse.

Det vurderes at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Arealer

Det kan på baggrund af Skive Kommunes beregninger og vurderinger af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevand afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder. Det kan ligeledes afvises, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt. Der er lavet tiltag på 4 % ekstra efterafgrøder for at opfylde udvaskningskravene til arealer placeret i nitratklasser.

I forhold til grundvand ligger en del af arealerne indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Beskyttelsesniveauet for grundvand er overholdt. Der vurderes ikke at være en væsentlig virkning på grundvandsinteresser i forbindelse med denne ansøgning.

Indkomne høringssvar

I forbindelse med nabohearing er der ikke indkommet høringssvar.

Godkendelsen er udarbejdet af:

Skive Kommune
Natur og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Tilsynsmyndighed:

Skive Kommune
Natur og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Sagsbehandler: Marianne Dyhrberg
Kvalitetskontrol: Nina Sohn Hansen
Sagsnummer: 779-2014-33773

Indholdsfortegnelse

1.	ANSØGNING OG GODKENDELSE	7
1.1	Ansøgning	7
1.2	Godkendelse.....	7
2.	GODKENDELSENS GYLDIGHED, RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING	9
2.1	Godkendelsens udnyttelse og ibrugtagning	9
2.2	Retsbeskyttelse og revurdering.....	9
3.	KLAGEVEJLEDNING	10
4.	OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	11
4.1	Parter, der har fået resume af udkast eller udkast til godkendelse tilsendt i høring	11
4.2	Underretning om godkendelsen	11
5.	GENERELLE FORHOLD	12
5.1	Drift og indretning	12
6.	ANLÆGGET	14
6.1	Årsproduktion.....	14
6.2	Placering i landskabet og i forhold til beskyttelseslinjer, lokalisering m.v.....	15
6.3	Drift og indretning af staldanlæg.....	16
6.4	Gødningsproduktion og opbevaring.....	16
6.5	Ammoniak og natur	18
6.6	Foder.....	19
6.7	Spildevand og restvand herunder regnvand.....	20
6.8	Støj og vibrationer, herunder transport.....	20
6.9	Lysforhold	22
6.10	Lugt og støv	23
6.11	Affald, råvarer, ressourcer og hjælpestoffer	24
6.12	Skadedyrsbekæmpelse	26
6.13	Driftskontrol/Egenkontrol og dokumentation	26
6.14	Renere teknologi og BAT.....	27
7.	AREALGODKENDELSE	30
7.1	Udbringningsarealer generelt.....	30
7.2	Naturbeskyttelse	31
7.3	Udvaskning af nitrat og fosfor.....	32

8. KONKLUSION.....	35
BILAG	36
Bilag 1 Grundlag for vilkår og lovgivning	36
Bilag 2. Situationsplan – Nørre Ramsingvej 4.....	37
Bilag 3. Udbringningsarealer	38
Bilag 4. Udbringningsarealer og nitratklasser	39
Bilag 5. Vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand	40
Bilag 6. Transportveje og udbringningsarealer.....	45
Bilag 7. Anlæg og udbringningsarealer i forhold til natur.....	47
Bilag 8. Beredskabsplan	48

1. ANSØGNING OG GODKENDELSE

1.1 Ansøgning

Thomas Fruergaard har søgt om godkendelse til udvidelse af malkekvægbesætningen på Stoholmvej 42, 7840 Højslev. Bedriften er ikke tidligere miljøgodkendt. Der ansøges om en udvidelse fra 258,2 til 365,3 DE i malkekvæg med opdræt, og udvidelsen betyder, at der skal godkendes efter § 12 stk. 2 i husdyrloven.

Ansøgningen, skema nr. 68728, er modtaget via husdyrgodkendelse.dk af Skive Kommune den 16. september 2014 og er indgivet på baggrund af, at ejer ønsker at udvide sit dyrehold.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven).
- Bek. nr. 1280 af 08/11/2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Ansøger ønsker at udvide i eksisterende bygninger og opføre nye ensilagesiloer. Der er ikke vurderet på egentlige alternativer, da produktionsudvidelsen kan ske indenfor eksisterende bygninger.

0-alternativ

Nul-alternativet til dette projekt er, at den eksisterende tilladte produktion vil fortsætte. Det faktiske dyrehold vil i så fald skulle nedbringes til den tilladte produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da det er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

1.2 Godkendelse

Bedriften på Stoholmvej 42 meddeles godkendelse til en malkekvægproduktion af tung race, bestående af 185 malkekøer (EKM 11500), 40 kvier (6-12 mdr.), 105 kvier (12-27 mdr.), 40 småkalve (0-6 mdr.) og 90 tyrekalve (40-70 kg) svarende til 365,28 DE, fordelt som angivet i tabel 1, side 3.

Godkendelsen meddeles på de givne oplysninger i ansøgningen og suppleret med kommunens vilkår og vurderinger.

Landbrugsejendommen er omfattet af husdyrbruglovens kapitel 3 § 12 stk. 1, der vedrører anlæg til animalsk produktion for mere end 250 dyreenheder samt bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er anvendelse af bedste tilgængelige teknik, beskyttelse af overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger, begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering, beskyttelse af jord og grundvand, recipienter og spildevandsafledning, hovedhensynet til de landskabelige værdier, samt en plan for nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand.

Endvidere er godkendelsen behandlet i henhold til de retningslinjer, der i dag er til rådighed for vurdering af Natura 2000 områder.

Der er ikke med denne godkendelse taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejds miljøloven m.v.

2. GODKENDELSENS GYLDIGHED, RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

2.1 Godkendelsens udnyttelse og ibrugtagning

Vilkår

1. **Forudsætning** Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen om miljøgodkendelse, skemanummer 68728 version 2 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. **Tidsfrist for udnyttelse** Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter den er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 33 stk. 1. Derefter gives yderligere 3 år til at fuldende det ansøgte, jf. lovens § 33 stk. 3.

Husdyrbruget må i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Skive Kommune.

Hvis husdyrbruget ønskes ændret eller udvidet, skal Skive Kommune have meddelelse, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. og Miljøbeskyttelsesloven ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Skive Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal altid være adgang for de personer, der af Skive Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

Udnyttelsesfrist

Tidsfristen for at tage godkendelsen i brug er sat til 2 år. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden udløbet af de 2 år, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen blive anset for bortfaldet. Det betyder også, at hvis godkendelsen ikke er fuldt udnyttet senest 3 år efter den er taget i brug, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er taget i brug og dermed vil den tilladte produktion blive nedskrevet tilsvarende (kontinuitetsprincippet).

2.2 Retsbeskyttelse og revurdering

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i medfør af § 41 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,

- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.
- BAT-konklusioner fra EU giver anledning til at ændre vilkårene.

Vilkårene for driftskontrol/egenkontrol kan dog til enhver tid ændres for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Revurdering

Generelt gør sig gældende, at husdyrbrugets miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hver 10. år skal tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

3. KLAGEVEJLEDNING

Datoen for annoncering af denne godkendelse fremgår af skemaet på side 2.

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Digital klage

En eventuel klage skal indgives via Natur- og miljøklagenævnets "klageportal", der findes link til klageportalen på www.virk.dk og www.borger.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være indsendt via klageportalen senest på den på side 2 under "klagefristen udløber" anførte dato.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, hvis vi modtager en klage.

Udnyttelse af godkendelsen på trods af klage

Husdyrbruget vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet, eller medmindre der er stillet vilkår efter § 27 stk. 1 nr. 2, og stk. 2 i husdyrloven om landskabelige forhold. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

Civilt søgsmål

Søgsmål kan anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

4. OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING

4.1 Parter, der har fået resume af udkast eller udkast til godkendelse tilsendt i høring

Resumé af godkendelsen er sendt i høring hos:

Naboer indenfor konsekvensradius.

4.2 Underretning om godkendelsen

Underretning om godkendelsen er sendt til:

- Kulturarvsstyrelsen
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Forbrugerrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Det Økologiske Råd
- Friluftsrådet i Region Limfjord Syd
- Dansk Ornitologisk Forening
- Museum Salling
- Miljøstyrelsen

Godkendelsen er udarbejdet af:

- Skive Kommune

5. GENERELLE FORHOLD

5.1 Drift og indretning

Vilkår

3. **Miljøgodkendelsen** Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.
4. **Indberetningspligt ved uheld** Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.
5. **Orientering ved overdragelse eller ophør** Ved husdyrbrugets juridiske overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.
6. **Beredskabsplan** På ejendommen skal der altid forefindes en detaljeret beredskabsplan, placeret således, at alle ansatte har fri adgang til den. Alle ansatte skal være bekendt med beredskabsplanens placering og indhold. Beredskabsplanen skal ajourføres i overensstemmelse med den ansøgte udvidelse og skal løbende holdes ved lige.
7. **Oprydning ved ophør** Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, og gødningen skal bortskaffes efter reglerne om udbringning af husdyrgødning
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald og andet farligt affald skal bortskaffes i henhold til Skive Kommunes affaldsregulativer.

Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og uheld som kan påvirke det eksterne miljø vil hovedsageligt være koncentreret om anlæg til opbevaring af husdyrgødning og til olie.

Eksempelvis kan nævnes,

- Utæthed i gyllebeholdere
- Overløb af gylle ved pumpning fra stald til lager
- Håndtering af dieselolie

Al pumpning og omlastning af gylle vil foregå med gyllevogn med fastmonteret krav, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker automatisk tømning af pumperøret. Omlastning foregår altid under opsyn. Der er derfor ikke risiko for større forureningsuheld som følge af utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.v. Gyllebeholderne indgår desuden og vil fortsat indgå i den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Bedriftens dieseltank på 2500 liter, er i dag placeret på fast bund i en staldbygning. Tanken står på ben, så den er hævet over gulvet, og er forsynet med overfyldningsalarm. Der forekommer ingen afløb i gulvet.

Det vurderes at dieseltanken ikke udgør nogen risiko for større forureningsuheld.

Der er 2 udendørs olietanke, der ikke står på fast bund. Begge tanke står et beskyttet sted og uden risiko for påkørsler, og det er således udelukkende i forbindelse med påfyldning af fyringsolie, at der vurderes at være risiko for spild.

Ejeren bor ved anlægget og har det dagligt under opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af udslip/uheld.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Beredskabsplanen omfatter brand, overløb, gylle, kemikalie/oliespild.

Ejer, medarbejdere og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanens indhold. Den har en fast plads i servicerummet.

Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Gyllebeholdere vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

Vilkårene har til formål at sikre at eventuel afvikling af husdyrbruget sker miljømæssigt forsvarligt og med tilsynsmyndighedens vidende. I den forbindelse ønskes det ikke, at gylle, olie, kemikalier eller andre potentielt forurenende stoffer fra driften efterlades på ejendommen. Det vil ved evt. ophør, være muligt at anvende ejendommens gyllebeholdere, forudsat der gennemføres 10 års beholderkontrol.

Godt landmandskab

Det anbefales husdyrbruget at være bekendt med og søge at efterleve "Godt Landmandskab 2005", udarbejdet af Landsudvalgenes Fællesudvalg, eller den nyeste version heraf.

6. ANLÆGGET

6.1 Årsproduktion

Vilkår

8. **Tilladt produktion** Husdyrproduktionen pr. år må på intet tidspunkt overskride:

Dyretype Alle tung race	Staldafsnit	Staldsystem	Antal dyr	Antal DE
Malkekøer (EKM 11500)	ST-235236 Eks. kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	170	257,27
Malkekøer (EKM 11500)	ST-235236 Eks. kostald	Dybstrøelse, hele arealet	15	22,70
Kvier (12-27 mdr.)	ST-235236 Eks. kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	105	57,79
Tyrekalve (40-70 kg)	ST-235236 Eks. kostald	Dybstrøelse, hele arealet	90	1,76
Småkalve (0-6 mdr.)	ST-235237 Ungdyrstald	Dybstrøelse, hele arealet	40	10,81
Kvier (6-12 mdr.)	ST-235237 Ungdyrstald	Spaltegulvbokse	40	14,95
	I alt			365,28

TABEL 2

Beregnet iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Bkg. nr. 915 af 27. juni 2013).

Godkendelsen gives til ovenstående antal dyr. Dette gælder også hvis dyreenhedsberegningen ændres.

Miljøteknisk beskrivelse:

Der er ansøgt om udvidelse af besætningen med en fordeling og sammensætning som angivet i vilkår 8.

Vurdering:

I dette afsnit defineres rammerne for den tilladte husdyrproduktion. Størrelsen af dyreholdet er fastsat ud fra ansøgningen om godkendelse. Antallet af dyr og afgangsvægt er grundlag for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene, lugt, og husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor.

De ansøgte staldtekniske tiltag fastholdes i andre vilkår i godkendelsen.

Vilkåret om husdyrproduktionens størrelse vil efter Skive Kommunes vurdering være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, samt husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor, fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

6.2 Placering i landskabet og i forhold til beskyttelseslinjer, lokalisering m.v.

Vilkår

Ingen

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Stoholmvej 42 har en malkekvægbesætning, og er beliggende i det åbne land, ca. 1500 meter sydøst for Nr. Søby (byzone). Nærmeste samlede bebyggelse er Røgind placeret ca. 1490 meter vest for ejendommen. Nærmeste nabo er Stoholmvej 40 som er uden landbrugspligt og placeret ca. 94 meter nord for kostalden.

Se nedenstående kort

Vurdering

Eneste nybyggeri i denne ansøgning er 4000 m² ensilagesiloer, som placeres vest for ejendommens eksisterende bygninger.

Afstandskrav som angivet i §§ 6,7 og 8 i husdyrloven er overholdt.

Husdyrbruget ligger sydøst for Nr. Søby på Nordfjends som er en halvø mellem Skive og Hjarbæk fjerde.

Ved kysterne veksler morænebakker med marint forland, som skærer sig ind i baglandet. På halvøens nordlige del ligger et randmorænestrøg med stejle bakkesider og erosionsdale. Samspillet mellem kyst- og bakkelandskab gør oplevelsen indholdsrig. Syd for bakkemassivet flader terrænet ud. I Nordfjends er jorden sandet, læhegnene står tæt og der er mange småskove, over vejende af nåletræ. Nærområdet hvor anlægget placeres i består af store rolige

bakkeformationer brudt af lave løvhegn. Gårde og enkelte husmandssteder. Vid udsigt fra bakketoppen.

Stoholmvej 42 ligger i den sydlige del af Nordfjends. Ejendommen ligger lavt i landskabet udenfor bygge- og beskyttelseslinier samt udenfor fredninger.

Anlægget ligger i det åbne land og staldanlægget optræder som en samlet enhed i landskabet. På grund af den lave placering virker staldanlægget ikke dominerende i landskabet.

Skive Kommune vurderer at ensilagepladsen ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

6.3 Drift og indretning af staldanlæg

Vilkår

9. **Staldsystem** Staldene skal være indrettet som angivet i vilkår 8.
10. **Rengøring** Emissioner fra staldene skal begrænses ved jævnlig rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.
11. **Vandspild** Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.

Miljøteknisk redegørelse

Kostalden på Stoholmvej 42 er indrettet som sengestald med spalter og rundskyl og delvist med dybstrøelse til goldkøer og tyrekalve. Der vil blive installeret skraber ovenpå spalterne som begrænser ammoniakemissionen med 25 %.

Ungdyrstalden er indrettet som dybstrøelsesstald til småkalve og spaltegulvbokse til kvier.

I den ansøgte drift forventes elforbruget at stige fra ca. 100.000 kWh til ca. 125.000 kWh. Olieforbruget som består af fyrings- og dieselolie vil stige fra ca. 27 m³ til ca. 28 m³ primært i forhold til fyringsolie for opvarmning af brugsvand m.m.

Der forventes en stigning i forbrug af drikkevand til dyrene og til vask af stalde. Forbruget er skønnet til at være på 6250 m³ årligt, hvoraf 750 m³ anvendes til rengøring.

Vurdering

Formålet med udformning af vilkår for drift og indretning af stalde er at sikre at der tages miljømæssige hensyn som indeholdt i miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven. Påvirkninger i form af støv og lugt fra husdyrbruget søges begrænset, så omgivelserne sikres mod unødige gener.

Vilkår om installation af skraber i kostalden er indsat under afsnit 6.5 om ammoniak og natur.

I forhold til elforbrug og vandforbrug vurderes, at forbruget ligger på et rimeligt leje i forhold til bedriftens produktion. Der skal dog være generel fokus på minimering af vand- og energiforbrug på ejendommen, hvilket er baggrunden for vilkår om egenkontrol jf. afsnit 6.13.

Det er vurderet, at de ansøgte ændringer og udvidelser på bedriften Stoholmvej 42 ikke vil medføre uacceptable gener hos omgivelserne ved overholdelse af de opstillede vilkår.

6.4 Gødningsproduktion og opbevaring

Vilkår

Flydende husdyrgødning

12. På bedriften skal der etableres en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning inkl. evt. rengøringsvand, drikkevandsspild, regnvand/restvand på mindst 9 måneder.

13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn således spild undgås. I tilfælde af spild skal dette opsamles straks og tilbageføres til gyllebeholderen hvorfra der pumpes.
14. Al pumpning af gylle til og fra ejendommens gyllebeholdere skal ske ved konstant overvågning, således at eventuelle gyllespild kan opdages og minimeres hurtigst muligt.
15. **Afløb og dræn** Eventuelle afløb og/eller dræn, som ligger inden for det område, hvor et gylleudslip vil samle sig, skal afbrydes eller omlægges til lukket rørføring, hvis der er risiko for tilløb af gylle.

Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af gylle fra husdyrbruget på Stoholmvej 42 er beregnet til 4195 m³ inklusiv drikkevandsspild, rengøringsvand samt regnvand fra befæstede pladser og fraregnet kvier på græs.

På ejendommen vil der være 2 gyllebeholdere på hhv. 550 og 2200 m³ og gyllekanaler på ca. 1200 m³. Til opbevaring af fast gødning vil en del af den ansøgte ensilageplads blive indrettet til formålet.

Oversigt over kapacitet for opbevaring af flydende gødning

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet m ³	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	1988	550	Læsetårn på gyllevogn
Gyllebeholder	2001	2200	Læsetårn på gyllevogn
Gyllekanaler	-	1200	
I alt til rådighed		3950 m³	

TABEL 3

I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion i form af kg N (kvælstof) og kg P (fosfor) og i DE (dyreenheder).

Gødningstype	kg kvælstof	kg fosfor	DE
Kvæggylle, produceret	26.235,48	3906,55	299,69
Dybstrøelse, produceret	3396,45	477,81	35,27
Kvæggylle, afsat til biogas	7986	1175	90,00
I alt til rådighed	21.645,93	3209,36	244,96

TABEL 4

Vurdering

Der er beregnet en opbevaringskapacitet for flydende gødning på 11,5 måneder, og hvor kravet for tilstrækkelig kapacitet normalt vil være 9 måneder. Skive Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne og de øvrige anlæg er tilstrækkelige i forhold til den ansøgte produktion. For at imødekomme risiko for påvirkning af jord, grundvand og naturområder i nærheden af gyllebeholderne ved håndtering og opbevaring af gylle stilles ovenstående vilkår.

6.5 Ammoniak og natur

Vilkår

Skraber

16. Der skal installeres stationær skraber eller robotskraber i kostalden, staldafsnit ST-235236.
17. Skrabereren i kostalden skal indstilles til at skrabe gulvet i gangarealet hver 4. time
18. Tværgange som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
19. Skrabereren skal være forsynet med en timer (stationær skraber).

Egenkontrol

20. Skrabereren skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
21. Enhver form for driftsstop ved skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 2 uger.
22. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer at skrabereren er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
23. **Græssende dyr** Alle kvier skal afgræsse 5 måneder om året uden for udbringningsarealerne, således der på disse arealer afsættes gødning svarende til 30,31 DE.

Miljøteknisk redegørelse

For at leve op til krav om BAT i forhold til ammoniak er der installeret skraber i kostalden.

Alle kvierne afgræsser uden for udbringningsarealerne i 5 måneder om året.

Vurdering

Formålet med dette afsnit er at sikre, at tilstanden i de udpegede § 3-arealer, herunder ammoniakfølsomme § 3-arealer, og Natura-2000 områder opretholdes, og at mulighederne for at bevare eller genoprette udpegningsgrundlaget fremmes.

Nærmeste Natura2000 område er Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal i en afstand af minimum 2,2 km øst sydøst for ejendommen.

Nærmeste kategori 1 natur er et hedeområde indenfor ovennævnte habitatområde placeret ca. 2,5 km vest for husdyrbruget.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Stårupvej ud mod Skive Fjord placeret ca. 4,8 km nordvest for husdyrbruget.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose placeret 970 meter sydøst for husdyrbruget.

Etablering af ensilagesiloer vil ikke få væsentlig indflydelse på forekomsten af planter og dyr.

Anlægget har i den godkendte nudrift en samlet ammoniakemission på 2219 kg N/år. Med den ansøgte udvidelse forøges emissionen samlet til 2355 kg N/år.

Vurdering i forhold til Habitatdirektivets bilag IV arter:

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Medlemslandene skal dels udpege og forvalte bestemte naturområder (Natura 2000-netværket), dels beskytte bestemte arter. Den generelle beskyttelse skal bl.a. sikre arterne mod at blive slået ihjel, eller at deres levesteder beskadiges eller ødelægges. EF-domstolen har i flere domme understreget, at artsbeskyttelsen tillægges stor betydning for EU og skal fortolkes restriktivt.

Beskyttelsen gælder de arter, der står på bilag IV i habitatdirektivet. Ca. 35 arter findes i Danmark. I området, hvor udbringningsarealerne samt ejendommen Stoholmvej 42er beliggende, er registreret 9 af disse arter (Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007). Det drejer sig om flg. arter:

- Damflagermus
- Vandflagermus
- Sydflagermus
- Odder
- Markfirben
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Løgfrø
- Strandtudse

Projektet vurderes ikke at få betydning for disse arters bevaringsstatus, da driften ikke berører deres levesteder.

BAT-niveau ammoniak

Der er beregnet et vejledende BAT-niveau for ammoniakemissionen på bedriften i henhold til Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for malkekøer på gyllesystemer.

BAT-niveauet er beregnet til 2378 kg N (se afsnit 6.14 om BAT) og den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 2355 kg N.

6.6 Foder

Vilkår

24. **Foderspild** Foderrester som spildes i forbindelse med drift af ensilagesiloer skal hurtigst muligt fjernes og opbevares så der ikke opstår gener eller forurening.
25. **Opbevaring af foder** Foder skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)
26. **Placering af ensilagestakke** Ensilagestakke, der ikke placeres i ensilagesilo, må højst være placeret på samme sted i 24 mdr. Der skal derefter gå mindst 5 år, før der må placeres en markstak samme sted. Der skal foreligge en 5 årig rotationsplan, som skal forevises tilsynsmyndigheden ved forlangende. Ensilagestakken må ikke placeres på arealer, der skrånere mere end 6 grader ned mod vandløb, sø eller fjord.
27. **Foderanalyser** Der skal tages analyser af stikprøver af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Miljøteknisk redegørelse

Der fodres med ensilage og kraftfoder.

Ensilage vil fremadrettet primært blive opbevaret i siloer.

Tilskuds foder opbevares i siloanlæg i foderladen.

Halm opbevares i foderlade.

Vurdering

Der er ikke foretaget foderkorrektioner.

Der stilles vilkår om at evt. spild i forbindelse med håndtering af ensilage skal fjernes og vilkår om hvordan ensilage må opbevares i marken, samt at der skal tages analyser af grovfoderet.

Skive Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne i forhold til nudrift.

6.7 Spildevand og restvand herunder regnvand

Vilkår

28. **Rengøring af materiel** Rengøring og vask af husdyrbrugets egne maskiner og lastbiler, som anvendes til gylletransport eller gylleudbringning skal enten foregå i marken eller på en vaskeplads, som opfylder kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-03, Vaskeplads til landbrugsmaskiner, eller nyeste version heraf.
29. **Udsprinkling** Restvand fra ensilagesiloer skal opbevares og udsprinkles i overensstemmelse med kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05

Miljøteknisk redegørelse

Der forventes 750 m³ spildevand fra rengøring af stalde, drikkevandsspild o.lign. Dette afledes til gyllebeholderen. Den forventede mængde er en stigning på ca. 250 m³ i forhold til nudriften.

Restvand fra ensilagesiloerne opsamles og udsprinkles på de omkring liggende arealer.

Vurdering

Skive Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen og kanalerne er tilstrækkelig til at rumme det spildevand som produceres.

Vask af maskiner skal foregå som beskrevet i ovenstående vilkår.

Der er ansøgt om udsprinkling af restvand fra ensilagesiloerne, og stillet vilkår om at kravene som angivet i byggeblad herom, skal overholdes. Dvs. opsamlingsbeholder og pumpekapacitet skal dimensioneres i henhold til siloernes størrelse. For ensilagesiloer på 4000 m² skal beholderen være på 114 m³ og pumpekapaciteten på 12 m³/t.

6.8 Støj og vibrationer, herunder transport

Vilkår

30. **Støjemission** Husdyrbrugets samlede støjemission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved de nærmest liggende enkeltboliger overskride følgende værdier:

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nabobeboelse* (ikke landbrug)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

*) Nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivsspørgsmål er det

tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder.

- Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.
- De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:
 - For dagperioden, kl. 7 – 18 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.
 - For aftenperioden, kl. 18 – 22 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.
 - For natperioden, kl. 22 – 7 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.
- Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser

31. **Natlig Støj** Husdyrbrugets støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).
32. **Sæsonarbejde** I forbindelse med høst, ensilering og kornlørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A), dog i højst 6 uger.
33. **Støjmåling/beregning** Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 30 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Miljøteknisk redegørelse

Støjkilder på ejendommen vil primært bestå af malkeanlæg, køleanlæg til mælketank, transport og kørsel med landbrugsmaskiner samt fra elventilatorer i stalde.

Malkeanlæg og kompressorer er placeret indendørs. Malkning foregår i malkestalden fra 03.30-06 og fra 16-18.

Ko- og kviestald er naturligt ventileret.

Der vil dagligt forekomme kørsel ved fodertilberedning, udfodring m.v. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Udvidelse af produktionen vil øge antal af transporter, se nedenstående tabel.

Tabellen indeholder et skønnet antal transporter for den ansøgte drift.

Transportaktivitet	Årlige transporter i nudrift	Årlige transporter i ansøgt drift
Mælk	365	365
Døde dyr	12	12
Levende dyr	36	36
Ensilage	300	352
Foder	24	17
Gylle/fast gødning	130/20*	125/30*
Olieleverancer	6	6
Biogas	0	30
Halm	37	50
Affald	56	56
I ALT	983	1079

TABEL 5 *Udbringes i hhv. 25 tons gyllevogne og 10 tons vogne til fast gødning

Der forsøges så vidt muligt at holde støj fra driften herunder transporter inden for normal arbejdstid.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Transport og udbringningen af gyllen vil ske med traktor. Alle udbringningsarealerne ligger meget samlet omkring ejendommen og meget få af transporterne vil gå igennem by eller samlet bebyggelse.

Vurdering

Vilkårene har til formål at sikre omgivelserne mod uacceptable støj- og transportgener fra drift af husdyrbruget på Stoholmvej 42.

Ko- og kviestald er naturligt ventileret, og der forekommer således ingen vedvarende støjgener fra ventilationsanlæg.

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven, der håndhæves af politiet.

I godkendelsen kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

For virksomhedens egne køretøjer kan der stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Antal transporter forventes at stige i forhold til nudriften.

Køretøjer vil blive vedligeholdt og tomgangskørsel forsøges undgået. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter. Logistikken mellem foderopbevaring, blandedanlæg og stalde er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer.

Nærmeste nabobeboelse er placeret ca. 94 meter nord for bedriften.

Det vurderes, at der ved hensyntagen i forbindelse med driften og ved overholdelse af vilkårene, ikke vil være støj- og transportgener som er væsentlige.

Ved klager over støj er der stillet et vilkår der giver mulighed for at tilsynsmyndigheden kan påbyde at husdyrbruget kontrollerer støjniveauet ved måling eller beregning, og at støjniveauet nedbringes.

6.9 Lysforhold

Vilkår

34. **Belysning** Eksisterende og fremtidige lyskilder på ejendommen må ikke være rettet mod omkringboende, såfremt lyskilden ikke er afskærmet af bygninger, beplantning eller lignende.

Miljøteknisk redegørelse

Der vil være lysudfald fra bygningers vinduer og fra udendørsbelysning.

På ejendommen opsættes ikke projektører eller lignende kraftig udendørs belysning. I stalde med åbne sider vil indendørs staldbelysning kunne ses udefra. Belysningen vil blive dæmpet i de sene aften- og nattetimer.

Vurdering

Lyspåvirkningen fra ejendommen vil ikke ændre sig i forbindelse med udvidelsen.

Det vurderes, at lysforholdene ved overholdelse af vilkåret ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende eller for omgivelserne som sådan.

6.10 Lugt og støv

Vilkår

Lugt

35. **Lugtgener** Husdyrbruget må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
36. **Handlingsplan** Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af bedriften få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Skive Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
37. **Ensilage** Ensilagestakke, der ikke placeres i ensilagesilo, må ikke placeres nærmere end 100 meter til nærmeste nabobeboelse.

Støv

38. **Støvgener** Husdyrbruget skal indrettes og drives således der ikke opstår væsentlige støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.

Miljøteknisk redegørelse

Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk efter gældende retningslinjer.

Geneafstandene til alle områdetyper er overholdt.

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

I forhold til støv, er de væsentligste kilder, støv fra staldventilation, fra kornhåndtering og ved transport på grusveje og pladser.

Kraftfoder tippes af som løsvare.

Mineraler leveres i bigbags.

Flere transporter vil kunne betyde flere støvgener, men der køres efter forholdene og under hensyntagen til naboer.

Vurdering

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at begrænse virksomhedens lugt- og støvbidrag til omgivelserne, dels fra staldanlægget og dels ved gylleudbringning.

De primære lugtkilder på bedriften vil være staldene og gyllebeholderen. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede ukorrigerede geneafstand til enkeltbolig er på 69 meter hvor den vægtede gennemsnitsafstand er ca. 134 meter. Til samlet bebyggelse er den ukorrigerede geneafstand 133 meter og for byzone er den på 218 meter, hvor den vægtede gennemsnitsafstand er hhv. ca. 1500 og 1600 meter. Geneafstanden er således overholdt.

I perioder med udbringning af gylle vil der være lugtgener. Udbringning af afgasset gylle sker med slæbeslanger eller ved nedfældning. Det vurderes at udvidelsen ikke vil forøge lugtgenerne væsentligt i forhold til nudrift.

Ved klager over lugt er der i afsnit 6.13 om egenkontrol stillet vilkår om at tilsynsmyndigheden kan påbyde at lugtemissionen fra husdyrbruget kortlægges nærmere og at der iværksættes lugtreducerende tiltag.

Samlet set vurderer Skive Kommune at lugt- og støvgener ikke vil udgøre en væsentlig gene for omgivelserne, ved overholdelse af vilkårene i denne godkendelse.

6.11 Affald, råvarer, ressourcer og hjælpestoffer

Vilkår

Affald

39. **Udenomsarealer** Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
40. **Døde dyr** I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares, så de ikke giver risiko for forurening af jord eller grundvand
41. **Opbevaring af farligt affald** Farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der for flydende produkter er opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den største benyttede beholder.
42. **Emballage** Tomme kemikaliedunke skal rengøres inden bortskaffelse

Ressourcer og hjælpestoffer

43. **Placering af olietanke** Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal stå uden mulighed for afløb til dræn, kloak, overfladevand eller grundvand. Nye tanke skal placeres på fast bund og under tag.
44. **Påfyldningsplads dieselolie** Påfyldning af dieselolie på maskiner skal foregå på en plads med fast og tæt bund således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.
45. **Spild af farlige stoffer** Et olieabsorberende materiale, eksempelvis kattegrus, skal til enhver tid være let tilgængeligt i umiddelbar nærhed af alle ejendommens oliebeholdere, således at spild omgående og effektivt kan opsamles. Opsamlet materiale betragtes som farligt affald.
46. **Opbevaring af farlige stoffer** Farlige produkter (smøreolie, pesticider, insektgifte, m.v.) skal opbevares i beholdere beregnet til formålet og være tydeligt mærkede med angivelse af indhold. Oplagspladsen skal være med fast bund uden afløb og under tag. Den skal være indrettet således, at spild kan opsamles uden risiko for forurening af jord og grundvand. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Til opsamling af spild kan f.eks. bruges en spildbakke. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn eller sne.
47. **Medicin** Medicin skal opbevares adskilt fra fødevarer og i et aflåst skab, så det er utilgængeligt for dyr og børn.

Miljøteknisk redegørelse

Bedriftens affaldsproduktion og opbevaringsforhold forventes at være stort set uændret i forhold til nudriften. Der må forventes en lille stigning i antal døde dyr.

Døde dyr opbevares overdækket og afhentes indenfor 1-2 dage.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG- kode
Olie- og kemi- kalieaffald:	Ingen					
Spildolie	Ingen					
Olietromle	Foderlade			2	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	Ingen					
Rester af bekæm- pelsesmidler	Kemikalierum	Egen	Kommunal modtagestation		02.01.05	05.12
Kanyler i særlig beholder			Kommunal modtagestation		18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Filtensborg		Container tømmes 4 gange/år	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Filtensborg		Container tømmes 4 gange/år	15.01.02	52.00
Bigbags af PE- plast	Container	Filtensborg		Container tømmes 4 gange/år	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicglas	Container	Filtensborg		Container tømmes 4 gange/år	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

TABEL 6

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk eller medicinsk affald, idet dette medtages/bortskaffes af dyrlæge. Evt. opbevaring af brugte kanyler vil ske i kanyleboks som bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Påfyldning og håndtering af pesticider foregår i henhold til gældende lovgivning.

Alle kemikalier herunder pesticider opbevares i kemikalierummet.

Olieprodukter opbevares i olietromle i foderladen.

Desinfektionsmidler opbevares i servicebygning med afløb til gyllesystemet.

På adressen er registreret 3 olietanke som er i drift.

Vurdering:

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at sikre en forsvarlig og korrekt håndtering af affald og råvarer på virksomheden.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og opbevaring og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med Skive Kommunes gældende affaldsregulativ.

Produktionen af affald er forholdsvis lille.

Affaldet opsamles forsvarligt og bortskaffes via godkendt transportør eller indsamler til et godkendt modtageanlæg.

Enhver bortskaffelse af affald skal ske efter de til enhver tid gældende affaldsregulativer udarbejdet af Skive Kommune.

Der må ikke foretages afbrænding af affalds- eller spildprodukter på virksomheden, medmindre det er tilladt i medfør af Skive Kommunes affaldsregulativer.

Råvarer og hjælpestoffer vurderes at blive opbevaret korrekt og uden der opstår væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Skive Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener eller risiko for forurening med hensyn til affaldsopbevaring og –bortskaffelse samt opbevaring af farlige stoffer på Stoholmvej 42, og at de generelle regler kombineret med de vilkår, som er stillet er tilstrækkelige til at regulere forholdene.

6.12 Skadedyrsbekæmpelse

Vilkår

48. **Fluer** Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for plantebeskyttelse og skadedyr.

Miljøteknisk redegørelse

Gnavere bekæmpes via kommunal rottebekæmpelse. Der forebygges i henhold til bkg. om bekæmpelse af rotter.

Fluelarver bekæmpes i dybstrøelsen ved at udstrø/udvande bekæmpelsesmiddel (pt. Neporex). Ellers bekæmpes fluer ved at smøre bekæmpelsesmiddel på vægge i stalden.

Vurdering

Formålet med at vurdere og stille vilkår i dette afsnit er at sikre at tilholdet af skadedyr på ejendommen er minimalt.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr så som rotter og fluer, som skal forebygges og bekæmpes effektivt.

Der er stillet vilkår både under afsnittet om foder og i dette afsnit.

Det vurderes at skadedyrsbekæmpelse og forebyggelse på bedriften er reguleret tilfredsstillende.

6.13 Driftskontrol/Egenkontrol og dokumentation

Vilkår

49. Husdyrbruget skal løbende dokumentere/registrere følgende:

- Opgørelse én gang årligt over husdyrproduktionen, f.eks. i form af ydelseskontrol
- Kvittering for mængde af leveret kvæggylle til biogasanlæg opgjort i DE
- Foderplanerne samt løbende justeringer skal gemmes.
- Tidspunkter for kontrol og vedligehold af mælkekølingsanlæg.
- Årlig registrering af vandforbrug (m³)
- Årlig registrering af energiforbrug (kWh)
- Uheld, der har medført forurening af f.eks. jord eller vandløb eller fare for forurening.

Ovenstående registreringer skal opbevares på husdyrbruget i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

50. **Journal for fluebekæmpelse** Hvis der opstår problemer med fluer, kan Skive Kommune kræve, at der føres journal over hvornår, der er foretaget bekæmpelse, og der kan forlanges fremvisning af kvitteringer for køb af skadedyrsbekæmpelsesmidler.
51. **Dokumentation affald** Der skal gemmes dokumentation i form af eks. kvitteringer for bortskaffelse af affald.
52. **Opdatering af beredskabsplan** Beredskabsplan skal opdateres efter behov. Det skal af beredskabsplanen fremgå, hvornår den sidst er revideret.

Miljøteknisk redegørelse

Udover de egenkontrolkrav der stilles via lovgivning, er ansøger leverandør af mælk til Arla og efter derfor kvalitetsprogrammet "Arlagården".

Konceptet indeholder krav til:

- Mælkens sammensætning
- Fødevarerikkerhed
- Dyrevelfærd
- Miljøhensyn

Ved at efterleve kvalitetsprogrammet foretager ansøger en del egenkontrol, der sikrer at ovenstående krav overholdes, og at ansøger har et godt management.

I øvrigt foretages følgende kontrolrutiner som ikke er lovkrav:

- Flere gange dagligt tilses dyr og produktionsanlæg af ansøger eller dennes ansatte. Der udføres småreparationer, når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget. Dette udføres af uddannede, kompetente folk.

Vurdering

Formålet med vilkårene er at kontrollere, at de angivne oplysninger i ansøgningen om godkendelse overholdes. Desuden skal det give bedriftens ejer/ansvarlige et overblik over væsentlige miljøforhold på husdyrbruget.

Der er stillet vilkår om egenkontrol og dokumentation under de enkelte delafsnit suppleret med vilkårene i dette afsnit.

6.14 Renere teknologi og BAT

Vilkår

53. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Miljøteknisk redegørelse

Tilvalg af BAT

De primære tilvalg indenfor BAT er følgende,

- Der bliver etableret skraber i kostalden
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold af driftsanlæggene
- Der er udarbejdet beredskabsplan
- Medarbejdere på bedriften uddannes løbende og er orienteret om miljøgodkendelsens indhold
- Der rengøres i og omkring bygninger og siloer jævnligt
- Der er vågebelysning om natten, og lys styres med tænd/sluk ur med LUX-føler.

- Der udarbejdes foderplan og udtages stikprøveanalyser af grovfoder.

Fravalg af BAT

Der installeres ikke forsøringsanlæg da dette ikke er proportionelt. Luftrensning er ikke muligt da der er tale om naturligt ventilerede stalde.

Vurdering

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 blandt andet varetage hensynet til anvendelse af den bedst tilgængelige staldteknologi i både eksisterende og nye stalde.

Ansøger har redegjort for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og behandling af husdyrgødning samt udbringning af husdyrgødning.

Management

Det er BREF indenfor management, at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og kunstgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

For Stoholmvej 42 er disse forhold jf. ansøgningen og vilkårene opfyldt.

Fodring

Det er BAT i henhold til BREF, at styre næringsstofindholdet i foderet. Miljøstyrelsen har ikke fastlagt vejledende BAT-standardvilkår med hensyn til fosfor for kvæg. Det skyldes, at foderets indhold af fosfor overstiger koens fysiologiske behov selv om der ikke tilføres mineralsk fosfor til foderet. Det vurderes på baggrund heraf, at BAT med hensyn til fosfor i kvægbesætninger er den gængse sammensætning af foderet repræsenteret ved de normalt Husdyrgodkendelse.dk anvender til beregning af fosforindholdet i foderet.

Udarbejdelse af foderplan og udtagning af stikprøveanalyser af grovfoder, vurderes at være BAT på fodring indenfor kvæg.

Staldindretning

Fastlagt BAT-niveau i forhold til ammoniakemission fra staldsystemer

Ansøgningen indkom ved Skive Kommune første gang d. 16. september 2014. Fastlæggelsen af BAT-niveauet er derfor foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende retningslinjer for BAT, der gælder efter 10. april 2011.

Skive Kommune har fastlagt BAT-niveauet for ammoniak til 2376 kg NH₃-N/år – se skemaet nedenfor.

Ansøgningen viser et samlet ammoniaktab på 2354 kg NH₃-N/år, hvorfor BAT-niveauet er overholdt.

	Antal	Emissions-Grænse-værdi	Korrektion	BAT-niveau kg N
Eksisterende stalde:				
Køer, sengestald med spalter	170	9,8	-	1666
Køer, dybstrøelse	15	10,01		150
Kvier 6-12 mdr, spaltegulvbokse	40	5,36	0,4358	93
Kvier 12-27 mdr, spalter	105	5,36	0,6415	361
Småkalve, dybstrøelse	40	2,42	-	97
Tyrekalve, dybstrøelse	90	-	-	9

I BREF nævnes følgende i forhold til staldsystemer: at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske ammoniakfordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre.

Der er etableret skraber i kostalden, hvilket må anses som BAT indenfor staldindretning.

Skive Kommune har vurderet, at ansøgningen lever op til kravene for anvendelse af bedste tilgængelige staldteknologi, når der er tale om udvidelse indenfor eksisterende stalde.

Forbrug af vand og energi

Det er BREF, at rengøre med højtryksrensere, at kalibrere drikkevandsinstallationerne, at registrere vandforbrug, at identificere og reparere evt. lækager, at isolere bygninger, at installere energibesparende belysning og at anvende naturlig ventilation i videst mulig omfang.

På baggrund af de tilvalg af BAT som nævnt i den miljøtekniske redegørelse og ud fra de stillede vilkår, vurderes, at bedriften opfylder kravene til BAT for energi- og vandforbrug.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræbrug i forhold til opbevaring og udbringning af husdyrgødning er for hovedparten implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dette kan overføres til kvægbesætninger. Hovedformålet med reguleringen er at reducere udledningen af ammoniak og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Ifølge BREF er det udover reguleringen i husdyrgødningsbekendtgørelsen, BAT indenfor opbevaring og udbringning, at måle indholdet af næringsstoffer i gødningen, at undgå lugtgener hos naboer ved at sprede gødning i dagtimerne og undgå udspredning i weekenderne, at tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne og i det hele taget at nedbringe ammoniakemissionen fra markerne ved valg af bedst tilgængelige og anvendelige udbringningsteknologi.

Det vurderes at BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning er opfyldt.

Konklusion

Skive Kommune vurderer, at anvendelsen af BAT på ejendommen er tilfredsstillende, da der jf. ovenstående gennemføres initiativer omkring de enkelte BAT-elementer.

7. AREALGODKENDELSE

7.1 Udbringningsarealer generelt

Vilkår

54. **Nabohensyn** Der må ikke udbringes husdyrgødning på mærkedage (konfirmationer, bryllupper, sølvbryllupper o.lign.), som bliver meddelt husdyrbrugets ansvarlige 2 uger forinden.
55. **Biogasanlæg** Inden godkendelsen udnyttes fuldt ud, skal der laves en skriftlig kontrakt med en varighed af mindst 5 år om aflevering af kvæggylle svarende til 90 DE til biogasanlæg årligt. Kontrakten skal opbevares på husdyrbruget og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Der skal til enhver tid være en gældende kontrakt på levering af kvæggylle svarende til 90 DE til biogasanlæg.

Miljøteknisk Beskrivelse

Udbringningsarealerne består af ejede og forpagtede arealer på 106,84 ha. 2 af arealerne er placeret i Viborg Kommune.

Der afsættes husdyrgødning fra 90 DE til biogasanlæg.

Vurdering

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at forebygge unødige gener fra udbringning af gylle, samt at forebygge forurening som følge af udbringning af gylle.

Efter naturbeskyttelsesloven må der ikke tilføres gødning og/eller sprøjtemidler til § 3-registrerede områder i større omfang end det sker ved nuværende praksis.

Ingen af udbringningsarealerne er placeret tæt på byzone, sommerhusområde eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Der henvises i øvrigt til husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 9, § 24. Heraf fremgår det bl.a., at husdyrgødning ikke må udbringes på lørdage, samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Af husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10, § 28, fremgår det, at udbringning af flydende husdyrgødning kun må ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi som er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste og som har samme reduktionseffekt på ammoniakfordampningen som ved nedfældning. Der er særlige krav til udbringning på sort jord, på fodergræsmærker og på arealer med frøgræs hvor der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø den kommende sæson. Ydermere må husdyrgødning, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord, og der er også visse restriktioner på udbringning på arealer tæt på overfladevand, hvor terrænet hælder mere end 6 grader.

Det vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler i tilstrækkelig grad sikrer, at der tages de nødvendige hensyn til berørte omkringboende og natur og miljø. Der er dog sat vilkår om at tage særligt hensyn til anmeldte mærkedage med det formål at anspore til godt naboskab.

Ændringer i udbringningsarealerne eller aftaler om afsætning af husdyrgødning skal anmeldes til kommunen inden de iværksættes.

Høring om udbringningsarealer i Viborg Kommune

Arealerne 16 og 17 er placeret i Viborg Kommune. Der er foretaget en § 46 høring, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og Viborg Kommune har fremsendt følgende udtalelse:

Du har bedt om en udtalelse i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse for Stoholmvej 42, 7840 Stoholm, idet der i ansøgningen indgår to marker i Viborg Kommune.

Markerne udgør ca. 6 ha og ligger robust bortset fra, at en mindre del af markerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der er en indsatsplan under vedtagelse. Af IT-ansøgningen fremgår, at med sædskiftet K12 ligger nitratudvaskningen under planteavlsniveau. Projektet lever dermed op til den kommende indsatsplan, og vi har ikke yderligere bemærkninger til projektet.

7.2 Naturbeskyttelse

Vilkår

Ingen.

Miljøteknisk beskrivelse

Der er ingen udbringningsarealer indenfor habitatområder. Areal 9 grænser direkte op til habitatområde H39 "Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted ådal" med tilstødende kategori 1 natur.

Vurdering

Formålet med dette afsnit er at sikre, at tilstanden indenfor kategori 1, 2 og 3 natur opretholdes, og at mulighederne for at bevare eller genoprette udpegningsgrundlaget fremmes.

Kategori 1 natur

Udbringningsareal 9 grænser op til Natura 2000-området Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber. Det tilstødende naturareal er en mose, der er fuldstændig tilgroet af pil. Mosen er adskilt fra et mindre overdrev af Trælsborg Bæk. Overdrevet er bevokset af mosser, få arter af urter samt græsser bl.a. Blåtop. Der er en naturlig bræmme, så udbringning af husdyrgødning på areal nr. 9 vurderes ikke at få væsentlig betydning for habitatområdets naturtyper og arter.

Kategori 2 natur

Enkelte arealer er placeret ca. 130 meter fra kategori 2 natur. Det vurderes, at afstanden er tilstrækkelig til, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af kategori 2 natur i forbindelse med drift af arealerne.

Kategori 3 natur

Der er meget begrænset natur, der berøres af udbringningsarealerne. Det vurderes, at der ikke vil være beskyttet natur som berøres væsentligt ved udbringning af husdyrgødning.

Risikoarealer

Der vurderes ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning til § 3 arealer.

Habitatdirektivets bilag IV arter

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Medlemslandene skal dels udpege og forvalte bestemte naturområder (Natura 2000-netværket), dels beskytte bestemte arter. Den generelle beskyttelse skal bl.a. sikre arterne mod at blive slået ihjel, eller at deres levesteder beskadiges eller ødelægges. EF-domstolen har i flere domme understreget, at artsbeskyttelsen tillægges stor betydning for EU og skal fortolkes restriktivt.

Beskyttelsen gælder de arter, der står på bilag IV i habitatdirektivet. Ca. 35 arter findes i Danmark. I området, hvor udbringningsarealerne er fra Nr. Ramsingvej 4, er registreret 8 af disse arter (Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007). Det drejer sig om flg. arter:

Damflagermus

Vandflagermus

Sydflagermus

Odder

Markfirben

Stor vandsalamander

Spidssnudet frø

Strandtudse

Driften af udbringningsarealerne vurderes ikke at få betydning for disse arters bevaringsstatus, da deres levesteder ikke berøres heraf.

7.3 Udvaskning af nitrat og fosfor

Vilkår

56. **Udledning af kvælstof** Der må på ejede og forpagtede arealer maksimalt udspredes 21646 kg N årligt i form af 18.249 kg N i kvæggylle og 3396,45 kg N i dybstrøelse.
57. **Udledning af fosfor** Der må på ejede og forpagtede arealer maksimalt udspredes 3209 kg P årligt i form af 2732 kg P i kvæggylle og 478 kg P i dybstrøelse.
58. **Fosforoverskud** Ejede og forpagtede udbringningsarealer skal i gennemsnit drives med et maksimalt årligt fosforoverskud på 4,8 kg P/ha/år i husdyrgødning i overensstemmelse med ansøgningen.
59. **Ekstra efterafgrøder** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 4 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

7.3.1 Udvasning af nitrat og fosfor til overfladevand

Miljøteknisk beskrivelse

Der anvendes 106,84 ha som ejede eller forpagtede udbringningsarealer.

Arealerne ligger delvist indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde, jf. kommuneplanen, og de afvander til hhv. Skive Fjord og Hjarbæk Fjord.

Arealerne der ligger i opland til Hjarbæk Fjord er placeret i nitratklasse 2.

I forhold til fosfor er ingen af arealerne placeret i fosforklasser.

En del af arealerne er drænedede og vandløbsnære.

Vurdering

Kvælstof generelt

Beskyttelsen af vandområder mod kvælstofbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Der er beregnet et maksimalt dyretryk på 1,89 DE/ha og det reelle dyretryk vil være 2,29 DE/ha. For at overholde udvaskningskravet er anvendt 4 % ekstra efterafgrøder. Den maksimale årlige udvaskning af kvælstof til overfladevand er 52,9 kg N/ha, mens den reelle årlige udvaskning i ansøgt drift er på 52,8 kg N/år. Beskyttelsesniveauet for kvælstof er således overholdt.

Udbringningsarealerne ligger i opland med hhv. stigende (Skive Fjord) og faldende dyretryk (Hjarbæk Fjord).

I bilag 5 er der foretaget beregninger og vurderinger af projektets påvirkning på Natura 2000 områder i sig selv og i kumulation med andre projekter og planer.

Fosfor generelt

Beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse

eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Af ansøgningen fremgår, at der udbringes i alt 3209,36 kg P årligt på ejede og forpagtede arealer. Ansøgningen viser, at husdyrbruget drives med et fosforoverskud på 4,8 kg P/ha/år, og beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor er overholdt, da det maksimale tilladte fosforoverskud er på 4,8 kg P/ha/år.

Der er endvidere foretaget en vurdering af transportvejene for fosfor fra mark til vandløb og videre, se bilag 5.

Konkret vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevande

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt skal der ses på den eventuelle skade projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis skaden vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre skadesvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt.

Principperne for vurdering af nitratsens skadevirkning overføres i Miljøstyrelsens vejledning til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Husdyrbruget og alle arealerne ligger i kystoplandet til Skive Fjord og Hjarbæk Fjord. Arealerne afvander via Langvad Å eller Jordbro Å. Enkelte direkte til Skive Fjord.

Kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning indeholder habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal og hele fuglebeskyttelsesområde nr. 14 ligger inden for kystvandsoplandet Skive Fjord mm.

Kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord indeholder dele af habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal samt udgør dele af hhv. Fuglebeskyttelsesområderne nr. 14 og 24.

Skive Kommune kan med henvisning til de vurderinger og beregninger som er specificeret i bilag 5 afvise, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste Natura 2000 områder, og det kan grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at Natura 2000 områder som ligger længere væk vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

De vigtigste konklusioner i bilag 5 er følgende:

- Antal dyr i oplandet til Skive Fjord har ifølge Miljøstyrelsens oversigt over udvikling i husdyrtrykket siden 2007 været stigende og for Hjarbæk Fjord har det været faldende. Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser at udvaskningskravet på 52,9 kg N/ha/år er overholdt, og Skive Kommune vurderer at det omhandlede projekt lever op til de opstillede forudsætninger, således at projektet, i kumulation med andre planer eller projekter, ikke skader Natura 2000 områder.
- Skive Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en væsentlig øget nitratudvaskning fra de aktuelle oplande siden 1. januar 2007.

- I bilag 5 er beregnet at kvælstof- og fosforudvaskningen fra udbringningsarealerne hver især vil udgøre væsentlig mindre end 5 % hhv. 1 % af den samlede næringsstofbelastning på hhv. Skive Fjord og Hjarbæk Fjord, og projektet lever op til Miljøstyrelsens forudsætninger og vil således ikke i sig selv skade Natura 2000 områder.

7.3.2 Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand

Vilkår

Ingen

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Omkring halvdelen af arealerne ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde som også er sammenfaldende med indsatsområde for nitrat.

Indsatsområdet er kortlagt for at beskytte boringer under bl.a Højslev, Nr. Søby og Skive Vandværk (Jegstrupvej).

Der ligger i øjeblikket et forslag til indsatsplan for Skive-Stoholm. Af planen fremgår, at nitratudvaskningen fra drift af landbrugsarealer indenfor planens område ikke må overstige hvad der svarer til udvaskningen fra et plantebrug.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at nitratudvaskningen i ansøgt drift ikke vil overstige planteavlsniveau på de udbringningsarealer der ligger indenfor NFI-område og indsatsområde nitrat.

8. KONKLUSION

Skive Kommune vurderer,

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkninger fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes.
- at udvidelse af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, i det strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter.
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

Produktionen på Stoholmvej 42 vurderes samlet set ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for lokale naturområder og omkringboende, hvis vilkårene i denne godkendelse efterkommes.

Udkast til miljøgodkendelsen er gennemgået af Thomas Fruergaard og miljøkonsulent Jakob Altenborg og evt. bemærkninger er afklaret og godkendelsen tilpasset iht. aftale.

Med venlig hilsen

Marianne Dyhrberg

Miljøingeniør

BILAG

Bilag 1 Grundlag for vilkår og lovgivning

Vilkår

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- *Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen*
- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere*
- *Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning*
- *Vejledning nr. 1/2009 til bkg. om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler*
- *Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug*
- *Vejledning nr. 6/2005 Om Håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven*
- *Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug (dec. 2006)*

samt

- *“Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde” udgivet af FMK*

Lovgivning

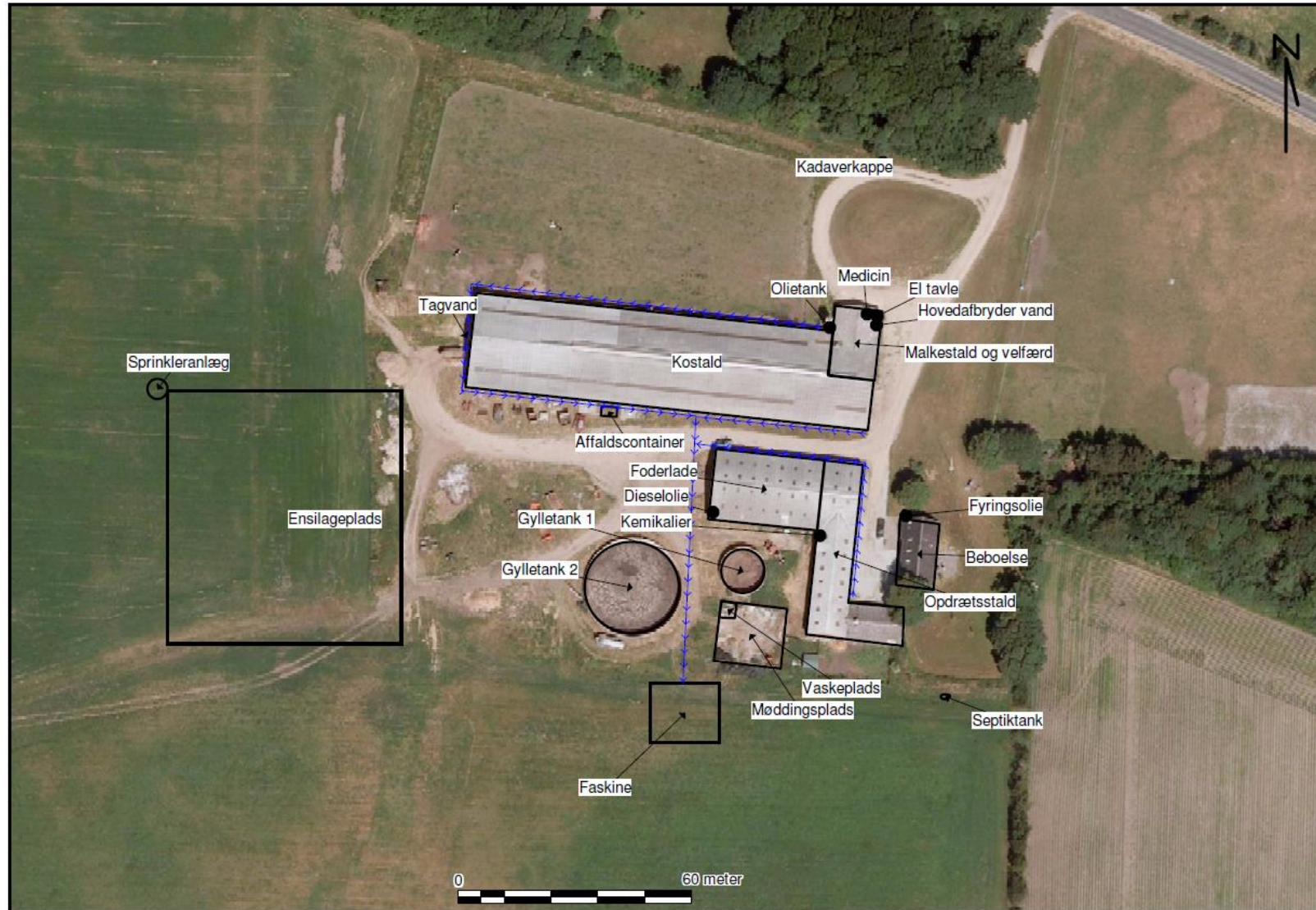
Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4/12 2009), kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- *Bek. nr. 1172 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.*
- *Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.*
- *Bek. nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.*
- *Bek. nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter*
- *Bek. nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft*
- *Bek. nr. 825 af 26. juni 2013 om uddannelse af erhvervsmæssige brugere af plantebeskyttelsesmidler og af ansatte hos forhandlere af plantebeskyttelsesmidler*
- *Bek. nr. 1088 af 6. september 2013 om bekæmpelsesmidler.*
- *Bek. nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.*
- *Bek. nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.*
- *Skive Kommunes regulativ for erhvervsaffald.*

Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktivitet

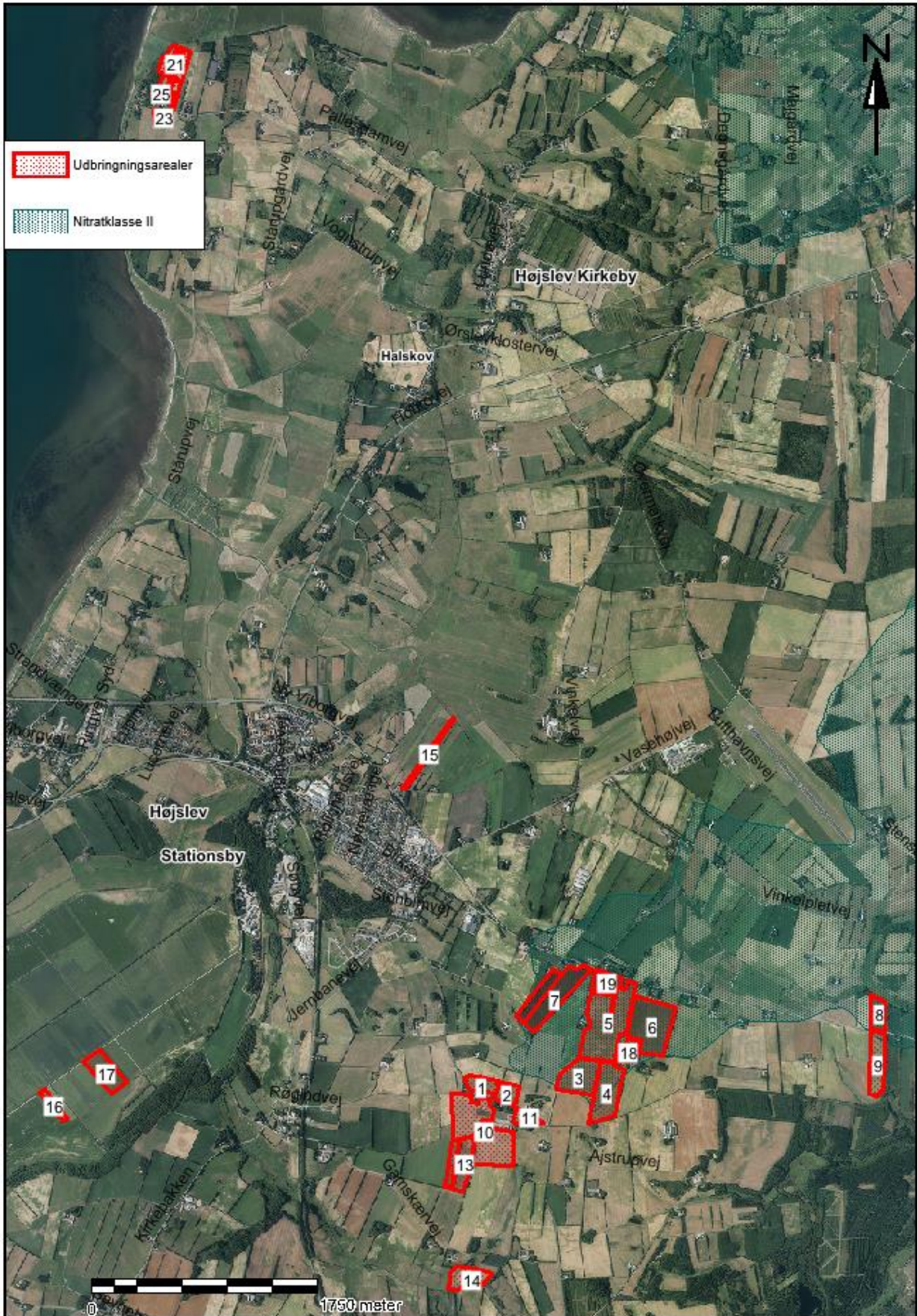
Bilag 2. Situationsplan – Stoholmvej 42

Bilag 3. Udbringningsarealer

Bilag 4. Udbringingsarealer og nitratklasser

Bilag 5. Vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt, skal der ses på den eventuelle negative påvirkning projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis projektet vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning¹ om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for graden af påvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre negativ påvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Principperne for vurdering af nitratsens skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Husdyrbrugets arealer ligger i kystvandsoplandene til hhv. Skive Fjord og Hjarbæk Fjord og arealerne afvander via Langvad Å eller Jordbro Å. Enkelte arealer afvander direkte til Skive Fjord.

Kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning indeholder habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal og hele fuglebeskyttelsesområde nr. 14 ligger inden for kystvandsoplandet Skive Fjord mm.

Kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord indeholder dele af habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal samt udgør dele af hhv. Fuglebeskyttelsesområderne nr. 14 og 24.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

Naturtyper:

Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårig planter (1210), Strandvold med flerårig planter (1220), Kystklit/klippe (1230), Enårig strandvegetation (1310), Strandeng (1330), Klithede (2140), Søbred med småurter (3130), Knansnålsø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Tørt kalkoverdrev (6120), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Urtebræmme (6430), Nedbrudt højmosé (7120), Hængesæk (7140), Tørvelavning (7150), Kildevæld (7220), Rigkær (7230), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160), Stilkeke-krat (9190), Skovbevokset tørvemose (91D0) og Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

Kildevælds-vindelsnegl (1013), Grøn kølleguldsmed (1037), Stor kæruldsmed (1042), Bækklampret (1099), Stavsild (1103), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365), Blank seglmos (1393) og Gul stenbræk (1528).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 14 - Lovns Bredning

Sangsvane (A038), Hvinand (A067), Toppet skallesluger (A069) og Stor skallesluger (A070).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 24 - Hjarbæk Fjord

Rørdrum (A021), Engsnarre (A122), Sangsvane (A038), Taffeland (A059), Troidand (A061), Hvinand (A067), Blishøne (A125), Klyde (A132) og Hjejle (A140). enårig planter (1210)

¹ [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Beskrivelse af habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II for Limfjorden er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig af tilførslen af overskud af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den nationale og regionale overvågning viser, at hele Limfjorden er påvirket af for store tillædninger af næringsstoffer fra land. For de centrale dele af Limfjorden drejer det sig især om kvælstof, der er den styrende faktor for algeproduktionen. I inderfjorde og kystnære områder kan fosfor være den styrende faktor for produktionen af planteplankton i en væsentlig del af forårs- og forsommerperioden.

Specielt for Hjarbæk Fjord gælder det, at slusen ved Virksund udgør en tærskel, der skaber en stabil lagdeling af vandmasserne (saltspringlag). Det tungere saltvand fra Lovns Bredning strømmer ind i Hjarbæk Fjord og udgør et tungt bundlag, mens lettere ferskvand fra de 4 store vandløbssystemer strømmer ud over det tungere bundvand. I sommerperioder medfører denne lagdeling, at op til 40 % af Hjarbæk Fjord har iltmangel ved bunden, hvilket medfører, at der ikke findes bundfauna eller fisk på dybder over 2,5 m. Hjarbæk Fjord er udpeget som fosforfølsomt vandområde.

I de sidste par år har der været tegn på forbedringer af tilstanden i Hjarbæk Fjord, bl.a. findes der nu bundvegetation på store arealer ud til en vanddybde på 1,5 meter. Det kan ikke afvises, at forbedringerne er en følge af den reducerede næringsstofbelastning som har fundet sted gennem de sidste par årtier, men der er en risiko for, at der kan ske tilbagefald, såfremt der er tale om klimarelaterede forhold.

De relevante dele af udpegningsgrundlaget for habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne i forhold til projektet vurderes at være følgende arter og naturtyper:

Større lavvandede bugter og vige

Største delen af de marine områder i habitatområde 30 er udpeget som denne naturtype. Næringsstofbelastning af disse områder udgør en alvorlig trussel. Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for dybdeudbredelse for Ålegræs, Havgræs, Børsteblandet Vandaks og andre arter af bundvegetation, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold (jf. basisanalysen for Limfjorden).

Ifølge DMU's faglige rapport nr. 549 er kriterierne for gunstig bevaringsstatus for naturtypen bl.a. at næringsssaltniveauet i vandsøjlen skal være stabilt eller faldende, og bør falde mod mere naturlige niveauer, så bentisk vegetation og fauna kan genoprettes. Det er pt. ikke fastlagt, hvilke niveauer eller variationsbredder det er nødvendigt at overholde for, at tilstanden er gunstig.

Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

Naturtypen er af stor betydning som fødeområde for ande- og vadefugle, da fladerne ofte rummer rige samfund af invertebrater.

Ifølge DMU's faglige rapport nr. 549 er kriterierne for gunstig bevaringsstatus for naturtypen bl.a. at næringsssaltniveauet i vandsøjlen skal være stabilt eller faldende, og bør falde mod mere naturlige niveauer, så bentisk vegetation og fauna kan genoprettes. Det er pt. ikke fastlagt, hvilke niveauer eller variationsbredder det er nødvendigt at overholde for, at tilstanden er gunstig.

Spættet sæl

Der er ikke lavet en kortlægning af arten. Den største trussel er forstyrrelse af arten på rasteplasserne i yngletiden juni/juli. Forstyrrelsernes omfang er ukendt (jf. basisanalysen).

Odder

Der findes en forholdsvis god bestand af odder i Hjarbæk Fjord og dennes tilløb.

Fugle

Truslerne for udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne er bl.a. eutrofiering af vandarealer, da det forringer bunddækket af bundplanter i området vandarealer til ugunst for eksempelvis fouragerende blishøns og sangsvaner, og en forarmet fiske- og bundfauna i Hjarbæk Fjord og dårlig vandudskiftning i fjorden, som forringer forholdene for bl.a. Skalleslugere, Hvinand, Troidand og Taffeland. De forbedringer, der er omtalt ovenfor synes at have medført gunstigere leveforhold og større forekomst af især hvinand.

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning i kumulation med andre planer og projekter må antal dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, ikke have været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til udvaskning af næringsstoffer, der har givet anledning til en øget udvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette også inddrages i vurderingen.

Ved vurderingen af om forudsætningerne for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer er opfyldt samt hvorvidt et projekt har en væsentlig påvirkning på et Natura-2000 område, skal der ses på udviklingen i antal dyreenheder indenfor et opland. Dette følger også af Miljøstyrelsens vejledning

Som supplement til Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af nitrat til overfladevand, bliver der årligt bearbejdet og offentliggjort nye data for udviklingen i antallet af dyreenheder indenfor kystoplandene i Danmark. De offentliggjorte data er baseret på CHR-tal.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2014 i kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning steget med 5,8 %.

Da dyretrykket er stigende i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, skal udvaskningen fra husdyrbruget svare til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget har via beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2014 i kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord faldet med 2,7 %.

Meddelte miljøgodkendelser og tilladelser som endnu ikke er taget i brug, men som stadig kan udnyttes, kan af gode grunde ikke være med i opgørelserne af udviklingen i antallet af dyreenheder. Det samme gælder nedlagte dyrehold, siden status i udviklingen sidst er opgjort. Skive Kommune har endnu ikke det fulde overblik over, hvor mange godkendte dyreenheder i godkendelser og tilladelser, som endnu ikke er udnyttet indenfor de enkelte kystvandsoplande. Det vurderes, at de endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser ikke at være af et sådant omfang, at det vil føre til en stigning i antallet af dyreenheder. Eventuelt nedlagte brug siden årsskiftet vil yderligere trække udviklingen i antallet af dyreenheder i nedadgående retning.

Skive Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 skulle være sket en øget belastning med næringsstoffer fra andre kilder i de tre kystvandsoplande.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i kumulation med andre planer og projekter vurderes således at være overholdt.

Vurdering af projektets påvirkning i sig selv

Limfjorden er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det jf. DMU's rapport nr. 787 have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofftilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. Det nævnes direkte i rapporten, at man ikke i Limfjorden bør flytte tilførsler fra de ydre dele af fjorden til de sydlige dele af fjorden. Vandområderne Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning samt Hjarbæk Fjord er alle en del af den indre del af Limfjorden, og Skive Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvist lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 1 % af den samlede udvaskning af

nitrat fra de aktuelle oplande, når der er tale om vandområder, der er karakteriseret som et lukket bassin.

Nedenstående beregninger er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning.

Nitrat til Skive Fjord

Oplandsberegning:	
Samlet opland	144.300 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal 2009)	81.500 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (gennemsnit)	76 - 100 % (middel: 88%)
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,12 *x 81.500)	831.300 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,12* x 62.800)	75.360 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	906.660 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealerne	76 - 100 % (middel: 88 %)
Areal til udspredning (ejede- og forpagtede arealer)	45,9 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (45,9 x 0) x 12 %*	0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Skive Fjord	0

* $1 - (88/100) = 0,12$

Nitrat til Hjarbæk Fjord

Oplandsberegning:	
Samlet opland	117.780 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal 2009)	71.830 ha
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,12*x 71.830)	732.666 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,12* x 45.950)	55.140 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	787.806 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale 1 for dele af udbringningsarealerne	51 - 75 % (middel: 63 %)
Areal til udspredning (ejede og forpagtede arealer), R1	53,83 ha
Reduktionspotentiale 2 for dele af udbringningsarealerne	76-100 % (middel: 88 %)
Areal til udspredning (ejede og forpagtede arealer), R2	7,11
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (53,83 x 0) x 37 %*+(7,11 x 0) x 12%**	0 kg N/år

Ansøgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Hjarbæk Fjord	0
---	---

$$*1 - (63/100) = 0,37$$

$$**1 - (88/100) = 0,12$$

Husdyrbrugets arealer udgør en meget lille del af kystvandsoplandenes samlede areal, og påvirkningen af vandområdet udgør ligger langt under planteavlensniveau hvilket betyder at der ikke vil være nogen påvirkning fra udbringning af husdyrgødning.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv vurderes på baggrund af ovenstående at være overholdt.

Risikoarealer

I forhold til udledning af fosfor til vandmiljøet, skal der endvidere anlægges en landskabsmæssig risikobetragtning. De vigtigste elementer der bør inddrages er, afstand til vandløb/sø, topografi herunder arealernes hældning, jordtype, dræning og fosfortal.

Ingen af arealerne ligger indenfor oplande til fosforfølsomme søer.

For vandløb har mængden af fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden. Dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end tilførslen af fosfor.

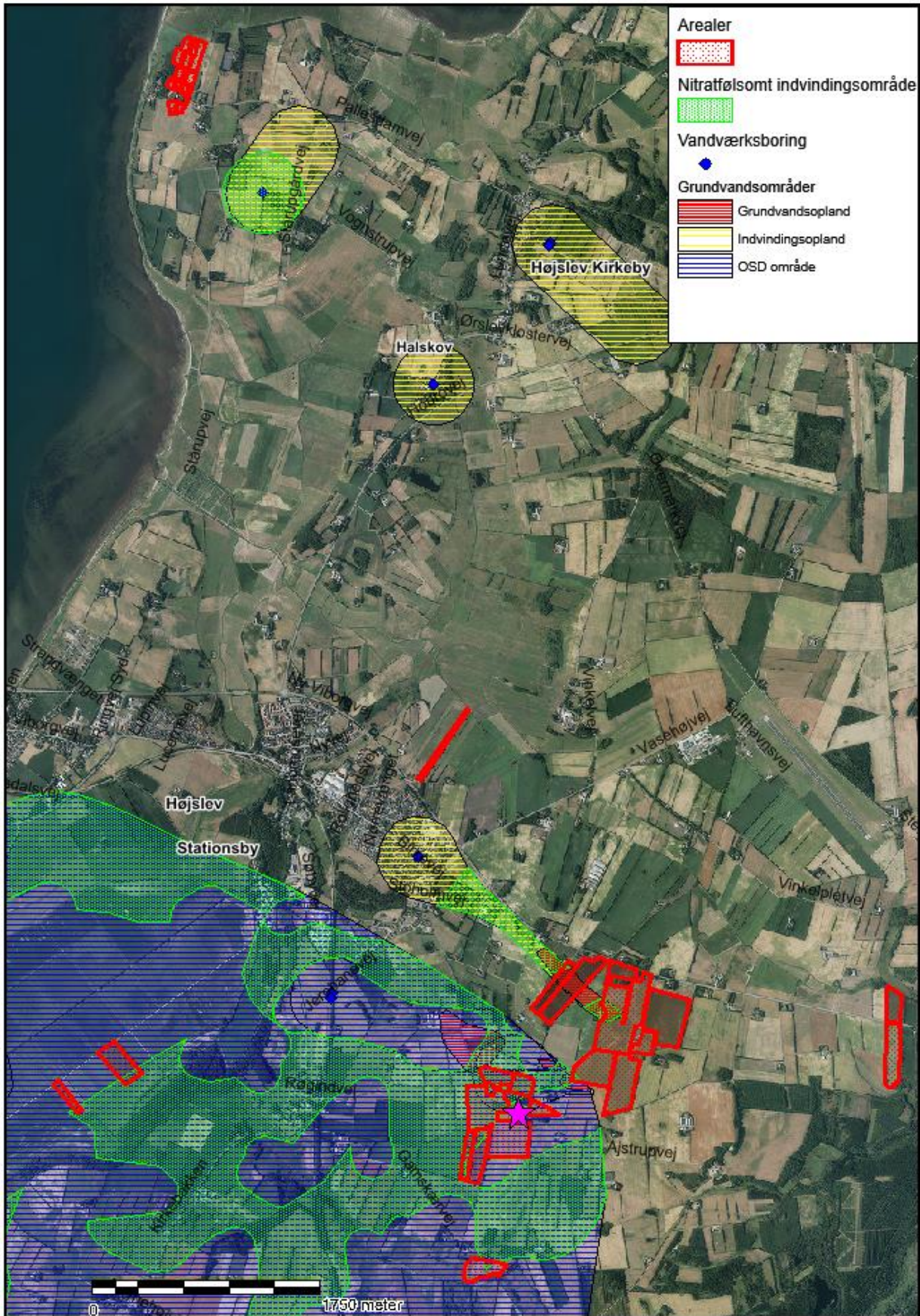
Skive Kommune vurderer i denne sag, at de generelle regler vil begrænse fosforudledningen til vandmiljøet tilstrækkeligt, således der ikke sker en væsentlig påvirkning af recipienten i forbindelse med udvidelsen.

Konklusion

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstof- og fosforbelastningen fra markbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de pågældende kystvandsoplande, væsentligt.

Da det på baggrund af ovenstående vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

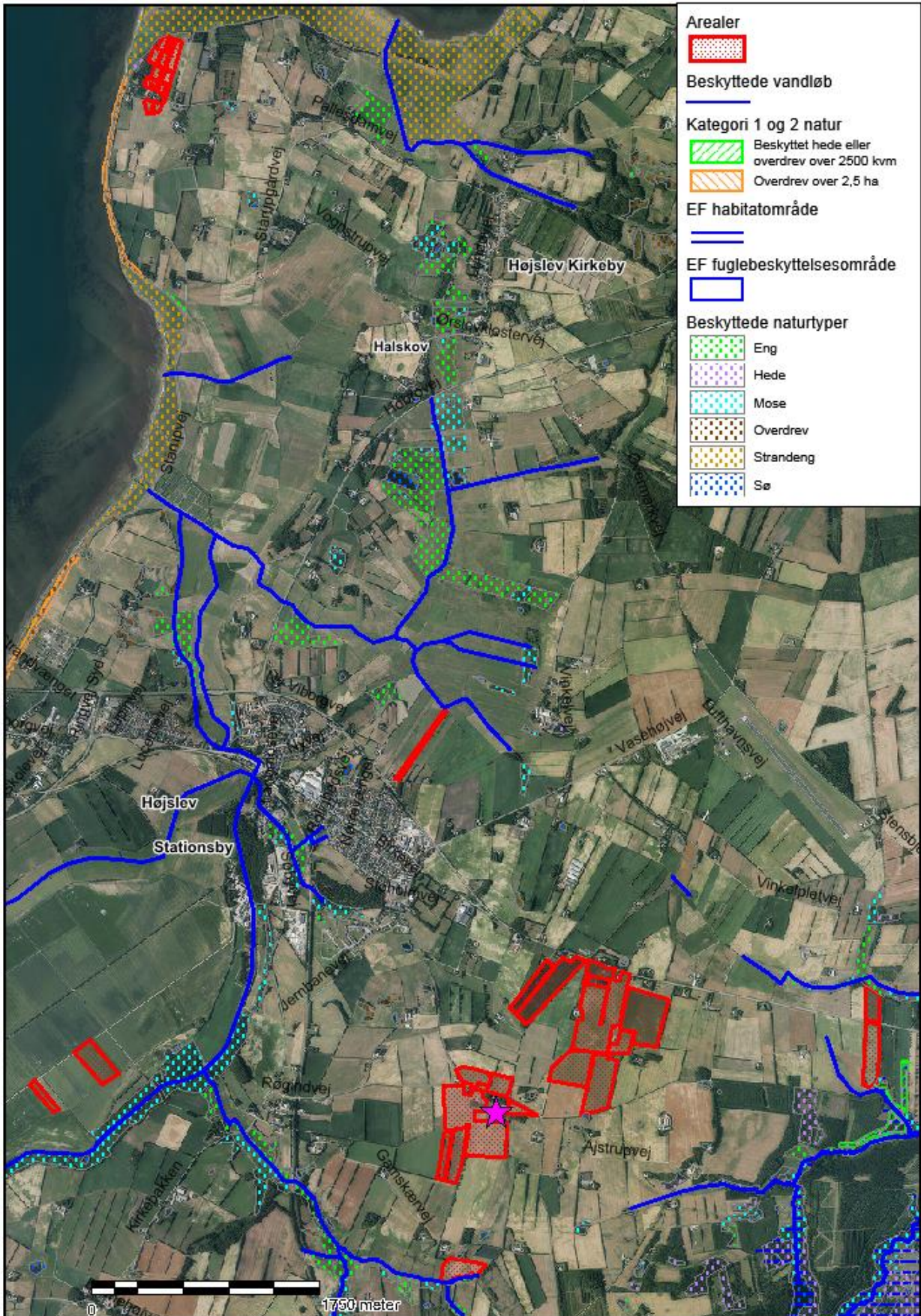
Bilag 6. Udbringningsarealer og grundvand

Bilag 7. Udbringningsarealer og transportveje

Bilag 8. Anlæg og udbringningsarealer i forhold til natur

Bilag 9. Beredskabsplan

Indhold

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN	49
3 SELVE BEREDSKABSPLANEN	49
3.1 KORTMATERIALE	49
3.2 TELEFONNUMRE	49
3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	50
3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	50
3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD	51
3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE.....	51
3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT.....	51
3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"	52

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.

3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Thomas mobil	20 47 25 26
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag	99 15 55 00
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 11 31 31
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	86 61 07 21
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	20 60 51 52
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	97 53 51 13

3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **20 47 25 26**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Oplys der er tale om rengøringsvand
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. **20 47 25 26**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **99 15 55 00**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Der kan rekvireres traktor gennem kontakt til ejeren

3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **20 47 25 26**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **9915 5500**

3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand ved malkestalden.
- Hovedafbryder el sidder i kontor ved malkestald.
- Nye amperesikringer opbevares ved eltavlen.

3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrøms generatoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

